

2019-10-07

T I L L Ä G G S R E M I S S

FI Dnr 18-1154

Tillägg till remiss med förslag till nya föreskrifter om tjänstepensionsverksamhet**Sammanfattning**

Finansinspektionen remitterade den 5 juli 2019 ett förslag till nya föreskrifter och allmänna råd om tjänstepensionsverksamhet. Förslaget motiverades av ny lagstiftning för tjänstepensionsföretag och genomför delar av andra tjänstepensionsdirektivet (2016/2341). Förslaget kompletterar även regleringen med nationella tillägg.

I denna tilläggsremiss lämnas förslag som kompletterar det remitterade förslaget.

Korrelationer inom aktiekursrisk i det riskkänsliga kapitalkravet

I det remitterade förslaget (se 7 kap. 15 § och remisspromemorian s. 46 f.) föreslog Finansinspektionen att kapitalkravet för aktiekursrisk skulle beräknas genom en justerad sammanläggning av kapitalkraven för typ A- och typ B-aktier samt för typ C-tillgångar, och att korrelationskoefficienter skulle användas vid sammanläggningen. Följande korrelationskoefficienter föreslogs:

i/j	Typ A-aktier	Typ B-aktier	Typ C-tillgångar
Typ A-aktier	1	0,75	0,50
Typ B-aktier	0,75	1	0,75
Typ C-tillgångar	0,50	0,75	1

Reviderat förslag

Finansinspektionen bedömer att korrelationskoefficienterna bör ändras för att bättre återspegla den faktiska korrelationen mellan typ A-aktier och typ C-tillgångar.

Till grund för förslaget ligger analys av historiska data för såväl noterade som onoterade aktier och andra tillgångar. Förslaget utgår från den analys som gjordes i samband med regeringsuppdraget 2017, men har uppdaterats utifrån den något annorlunda klassificeringen av underkategorier som det remitterade förslaget innehåller. Mot denna bakgrund föreslår Finansinspektionen en ändring i förhållande till det tidigare förslaget. Finansinspektionen föreslår att 7 kap. 15 § om beräkning av kapitalkrav för aktiekursrisk i stället ska ha följande lydelse.

15 § Ett tjänstepensionsföretag ska beräkna kapitalkravet för aktiekursrisk genom en justerad sammanläggning av kapitalkraven för de typer av tillgångar som anges i 16 §, enligt formeln i 6 §, och med användande av följande korrelationsmatris:

i/j	Typ A-aktier	Typ B-aktier	Typ C-tillgångar
Typ A-aktier	1	0,75	0,75
Typ B-aktier	0,75	1	0,75
Typ C-tillgångar	0,75	0,75	1

Finansinspektionens överväganden

För tjänstepensionsföretag som investerar i godkända infrastrukturinvesteringar kommer den föreslagna bestämmelsen att generera ett totalt kapitalkrav som är lägre än vad det hade varit enligt det remitterade förslaget. För de företag som inte har typ C-tillgångar blir effekten ingen alls jämfört med det remitterade förslaget. För de företag som har typ C-tillgångar men inte har några godkända infrastrukturinvesteringar kan det totala kapitalkravet för marknadsrisk komma att bli något högre. Finansinspektionens analys visar att ökningen av kapitalkravet för marknadsrisk, jämfört med det remitterade förslaget – för de företag som inte har godkända infrastrukturinvesteringar men som har både typ A-aktier och typ C-tillgångar – ligger i spannet noll till tre procent. Den större ökningen i spannet uppskattas för en tänkt placeringsstrategi med lika stor del typ C-tillgångar som typ A-aktier. Ökningen av kapitalkrav för dessa företag beror på hur fördelningen mellan investeringar i typ A-aktier och typ C-tillgångar ser ut i det enskilda företaget.

Finansinspektionens samlade bedömning av den nu föreslagna bestämmelsen är att den ger ett mer rättvisande kapitalkrav. Samtidigt får det nya förslaget en följd effekt som innebär att det redan remitterade förslaget om lättnader i kapitalkrav för godkända infrastrukturinvesteringar (se 7 kap. 28–30 §§ i det remitterade förslaget) får avsett genomslag på det totala kapitalkravet för marknadsrisk.

Försäkringstekniska avsättningar – genomförande av artikel 13.3 i andra tjänstepensionsdirektivet

Finansinspektionen föreslår följande bestämmelse för att genomföra den del av artikel 13.3 i andra tjänstepensionsdirektivet i svensk rätt som inte är avsedd att genomföras genom regeringens förslag till 5 kap. 5 § lagen om tjänstepensionsföretag (prop. 2018/19:158). Något motsvarande förslag lämnades inte i Finansinspektionens remiss i juli 2019.

Förslag

X § Ett tjänstepensionsföretag som har beviljats undantag från skyldigheten enligt 5 kap. 5 § lagen (2019:xxx) om tjänstepensionsföretag att beräkna de försäkringstekniska avsättningarna minst en gång om året, ska de år som beräkningen inte görs lämna in en rapport med en skattning av de försäkringstekniska avsättningarna till Finansinspektionen. Rapporten ska ge en klar bild av utvecklingen av de försäkringstekniska avsättningarna och av förändringarna av de risker som täcks.

Finansinspektionen överväganden

Enligt artikel 13.3 i andra tjänstepensionsdirektivet ska försäkringstekniska avsättningar beräknas varje år. Hemmedlemsstaten får dock tillåta att beräkningarna utförs vart tredje år om tjänstepensionsinstitutet lämnar ett intyg eller en rapport till medlemmarna, eller de behöriga myndigheterna, om de justeringar som gjorts under de mellanliggande åren. Intyget eller rapporten ska ge en klar bild av den justerade utvecklingen av de tekniska avsättningarna och av förändringarna av de risker som täcks.

Regeringen har föreslagit att artikel 13 delvis ska genomföras i 5 kap. 5 § den föreslagna lagen (2019:xxx) om tjänstepensionsföretag. Där står det att beräkningen av de försäkringstekniska avsättningarna ska göras minst en gång om året, att Finansinspektionen i ett enskilt fall får besluta om undantag från första stycket och att beräkningarna alltid ska göras minst vart tredje år.

Förslaget till föreskriftstext genomför de delar av artikel 13.3 i andra tjänstepensionsdirektivet som inte genomförs i lag. Finansinspektionen förväntas få ett bemyndigande att meddela föreskrifter om beräkning av försäkringstekniska avsättningar som omfattar vad som ska iakttas av ett företag med undantag (jfr 5 kap. 7 § i regeringens lagförslag).

Finansinspektionen avser att placera bestämmelsen i 4 kap. i de föreslagna föreskrifterna och allmänna råden om tjänstepensionsverksamhet, som handlar om försäkringstekniska avsättningar.

Försäkringstekniska avsättningar – tillfällig metod för beräkning av den långsiktiga terminsräntan

I det remitterade förslaget (se 4 kap. 17–21 §§) föreslog Finansinspektionen bestämmelser om hur den långsiktiga terminsräntan (UFR) ska beräknas. Finansinspektionen konstaterar att ett genomförande av det remitterade förslaget skulle innebära att de tjänstepensionskassor och försäkringsföretag som väljer att omvandlas till tjänstepensionsföretag, skulle få en relativt kraftig momentan ökning av storleken på sina försäkringstekniska avsättningar vid omvandlingen.

För att motverka en alltför kraftig momentan ökning av de försäkringstekniska avsättningarna, föreslår Finansinspektionen bestämmelser om en tillfällig metod för att beräkna UFR. Av konkurrenshänsyn föreslås att även nystartade tjänstepensionsföretag ska få tillämpa den tillfälliga metoden.

Reviderat förslag

X § Ett tjänstepensionsföretag får använda en tillfällig metod för att beräkna den långsiktiga terminsräntan, enligt vad som framgår av Y §.

Y § Ett tjänstepensionsföretag får beräkna den långsiktiga terminsräntan som ett viktat medelvärde mellan det värde som har beräknats enligt 17–21 §§ och värdet 4,2 procent. De vikter som ska tillämpas för värdet som beräknas enligt 17–21 §§, respektive värdet 4,2 procent, vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar för olika kalenderår framgår av följande tabell.

Kalenderår	Vikten för värdet beräknat enligt 17–21 §§	Vikten för värdet 4,2 %
2020	0	1
2021	0,2	0,8
2022	0,4	0,6
2023	0,6	0,4
2024	0,8	0,2
2025 och senare	1	0

Finansinspektionens överväganden

För flera av de företag som planerar att omvandlas till tjänstepensionsföretag kommer en direkt övergång med sänkt UFR från 4,2 procent till 3,75 procent eller lägre, samtidigt som räntegolvet föreslås tas bort, innebära att de försäkringstekniska avsättningarna ökar kraftigt. Följden blir att kapitalbasen och solvenskvoten sänks. För att dämpa den momentana effekten av denna förändring föreslår Finansinspektionen bestämmelser som innebär en möjlighet för tjänstepensionsföretag att använda en tillfällig metod för att beräkna UFR.

Finansinspektionen föreslår att nya tjänstepensionsföretag, samt de understödsföreningar och försäkringsföretag som omvandlas till tjänstepensionsföretag, får beräkna de försäkringstekniska avsättningarna (FTA) med en UFR som fasas in från 4,2 procent ner till den UFR som kommer att gälla från och med år 2025. Beräkningen av den långsiktiga terminsräntan ska följa 4 kap. 17–21 §§ Finansinspektionens föreslagna föreskrifter och allmänna råd om tjänstepensionsverksamhet. Den långsiktiga terminsräntan ska sedan sammanvägas med en UFR-ränta på 4,2 procent, som är den långsiktiga terminsränta som följer av de regler som tillämpas av tjänstepensionskassor och de försäkringsföretag som följer försäkringsrörelselagen (2010:2043) i dess lydelse före den 1 januari 2016. Sammanvägningen föreslås få göras från och med 2020 till och med 2024, dvs. under fem år, med en årlig linjär ökning av den UFR som beräknas genom tillämpningen av 4 kap. 17–21 §§.

Finansinspektionen avser att placera bestämmelserna i 4 kap. i de föreslagna föreskrifterna och allmänna råden om tjänstepensionsverksamhet, som handlar om försäkringstekniska avsättningar.